

РЕЦЕНЗИЯ

за избор на доцент по професионално направление: 1.2 Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика (Социална педагогика)), обявен за нуждите на ЮЗУ "Неофит Рилски", Благоевград

Рецензент: проф. дпн Клавдия Сапунджиева, СУ

Със заповед № 1403/28.08.2019 г. на ректора на ЮЗУ съм избрана за член на научно жури по процедура на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”. В конкурса участва само един кандидат – гл. ас. д-р Юлиана Йорданова Ковачка. Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 52/02.07.2019 г. По процедурата няма нарушения, а представените документи и материали са съобразени с Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ. Кандидатът отговаря както на националните изисквания за участие в конкурса, така и на допълнителните показатели от вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ.

1. Биографични данни и преподавателски статус

Юлиана Ковачка е родена през 1981 година. Тя е възпитаник на ЮЗУ „Неофит Рилски”, тъй като е завършила всички степени на висшето си образование там – специалност „Педагогика”, бакалавър, през 2003 г. и магистърска програма „Образователен мениджмънт” през 2005 г. Тя е доктор по педагогика от 2009 г. Академичната ѝ кариера също е свързана с ЮЗУ – от 2007 г. е хоноруван асистент във факултета по педагогика, а от 2008 г. – асистент (2008-2009 г.), старши асистент (2009-2010 г.) и главен

асистент (от 2010 г. и понастоящем). Конкурсът е осигурен с необходимите часове по дисциплини, които отговарят на профила на конкурса.

Юлиана Ковачка има различни активности в университетската и академичната сфери, свързани с преподавателската ѝ работа, процесите на акредитация и следакредитационния контрол, работата по проекти, обучения (представени са сертификати в различни области на педагогиката, иновациите в образованието, приложението на интерактивните методи във висшето образование) и др. Тя е ръководител на 24 дипломанти и студенти от докторантските и студентски научни сесии. Ползва се с добро име сред студентите и работи активно с тях по различни каузи и благотворителни акции, което личи от поздравителните адреси и благодарствените писма, приложени към документите по конкурса. Участник е в редица научни форуми, сред които двата симпозиума по социална педагогика, организирани от катедра „Социална педагогика и социално дело” на СУ – през 2014 и 2016 г. Член е на Съюза на учените в България.

2. Научно творчество (характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата)

В конкурса Юлиана Ковачка участва със следните публикации: 2 монографии; 4 учебници и учебни помагала; 24 статии, студии, доклади и разработки в различни сборници.

Основният труд за конкурса е книгата „Социалнопедагогически проблеми при деца с парародителска грижа” (2017), издадена от университетското издателство на ЮЗУ. Изследователският проблем е значим за социалнопедагогическата реалност, но същевременно почти неизследван от социалнопедагогическа гледна точка и в този смисъл е налице възможност, с разработката му, за реален социален ефект, което е

принос от научна гледна точка. Авторът въвежда и обосновава понятието „парародителска грижа” и анализира трите основни феномена – съвременното родителство, децата в ситуация на парародителска грижа и парародителската грижа в условията на изпращащото общество. Представени са и са анализирани теоретичните и емпиричните измерения на социалнопедагогическите аспекти на проблема, като са изведени заключителни препоръки, които очертават реална перспектива за социалнопедагогическа работа. Налице е добро познаване и ориентация в теоретичното изследователско поле на социалната педагогика и е осъществено емпирично изследване с широк териториален обхват, като са използвани количествени и качествени методи, което дава възможност както за широкообхватни данни и резултати, така и за многостранен анализ и интерпретация. Основната ми бележка тук е за бъдещо насочване към по-изявен научномонографичен стил и академичен изказ, както и ограничаване или по-органично, от академична гледна точка, вплитане на емоционално-повествователните обяснения, които присъстват в текста и са налице още в увода.

Втората монография „Организационни и дидактически характеристики на интегративното обучение” (2018), е „публикувана книга на базата на дисертационен труд”, с което се отговаря на изпълнението на минималните национални изисквания и се дава публичност на дисертационното изследване на кандидата. Тя представя и анализира организационните и дидактически характеристики на интерактивното обучение, като го разграничава от интерактивните методи и интерактивността, с което се прецизира не само разбирането, но и осъществяването на този процес и се обогатява арсеналът на методите, формите и възможностите за работа в образователна среда, която надраства традиционното обучение.

Останалите публикации могат да се обобщят в два големи масива – различни аспекти на социалната педагогика и някои съвременни характеристики и измерения на обучението. По-конкретно:

- Ролята и позицията на педагогическия съветник в училище, както и на очакванията към него (15; 24 и др.);
- Проблемите на практическото обучение на студентите: ръководство за преддипломната практика, състояние и условия за екипна работа при практическото обучение на студентите от специалност „Социална педагогика и „Специална педагогика”, както и мотивацията и проявите на доброволчеството в социално-педагогическата теория и практика (№2- от учебните помагала; 11;16;17 и др.);
- Възпитаващите субекти в условията на парародителска грижа и проявления на парародителската грижа в оценката на педагогическите специалисти (20; 23; 22 и др.);
- Професионалното самоопределение на студентите по социална педагогика, социалните умения на студентите –педагози и др. (8; 21 и др.);
- Особености и модификация на интерактивните методи в средното и висшето училище; класификация, възможности и опасности при използването на интерактивните методи в обучението на студентите, както и условия за тяхното приложение (№ 1 от учебните помагала; 1; 4; 5 и др.);
- Проблеми на професионалната подготовка, квалификацията и съвременната визия за педагогическите специалисти, особеностите на професионалната рефлексия на студентите и

социалните педагози, както и оценяването на формите на работа (7; 6; 18; № 3 от помагалата и др.);

Публикациите са по темата на конкурса и са ориентирани към преподаваните от кандидата дисциплини, с което се осигурява учебният процес на студентите. Позоваванията са коректни, макар че на места са реферативни и не винаги има посочени конкретните страници при цитиране. Положителен е фактът, че кандидатът има публикации на английски език в международни издания и сборници. Цялостното обобщение на постиженията е отразено в приносите, които са достоверни и съобразени с Правилника на ЮЗУ, но биха могли да са по-обобщени и по-директно изведена ефективност.

Представена е справка за цитиранията, от която се вижда, че кандидатът отговаря на минималните национални изисквания и е достатъчно познат и използван автор в публикации на български и английски език.

3. Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Юлиана Ковачка е перспективен изследовател, който показва ориентация към значими съвременни теми и проблеми. *Основните приноси* в научната и научно-приложната дейност на кандидата са:

- Разкрити, анализирани и изследвани са същностните характеристики и специфичните проявления на ново социалнопедагогическо явление – парародителската грижа, като е въведено ново понятие, открояна е спецификата, представена е

типология на децата с родители трудови мигранти, описани са същностните характеристики на възпитаващите субекти в условията на нетрадиционното семейство, изведени са трудностите при осъществяването на ефективна грижа и са обобщени препоръки за социалнопедагогическа работа в това направление;

- Изследвани са някои значими за социалната педагогика професионално-практически феномени и техните характеристики: профилът, ролята и позицията на педагогическия съветник; оценка на практическото обучение; апробиране на доброволчески инициативи в условията на смесено – традиционно и електронно обучение; особености на професионалната рефлексия на бъдещите социални педагози и др., с което се обогатява палитрата от дейности и възможности за професионални прояви в социално-педагогическата сфера;
- Изследвани са и са анализирани същностните характеристики, възможностите и проявленията на интерактивното обучение на различните образователни нива и по-специално във висшето образование, с което се допълват ресурсите за качество на обучението на студентите и се очертават някои особености на динамиката на съвременното образование.

Обобщено може да се каже, че гл. ас. д-р Юлиана Ковачка е ориентирана към съвременни научни теми, които разкриват възможности за *нови изследователски тези* и обогатяване на социално-педагогическата проблематика и педагогическата практика. Това е общ *реален принос* в научно-изследователски контекст.

4. Критични бележки и препоръки

Необходимо е било още едно оглеждане на материалите за още по-прецизното им представяне – точно описание на страниците в публикациите (най-често е посочена само началната), сливането на думи при отпечатването на приносите и др. п.

Препоръчвам създаването на ръководство или образователни брошури за децата и парародителите.

5. Заключение:

Въз основа на посочените научни постижения, на цялостната преподавателска дейност и академична активност на кандидата, предлагам на членовете на уважаемото жури да гласуват *положително* и Юлиана Йорданова Ковачка да бъде избрана на академичната длъжност “доцент” в ЮЗУ „Неофит Рилски” по професионално направление: 1.2 Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика (Социална педагогика)).

05. 10. 2019 г

Рецензент:
(проф. дпн Клавдия Сапунджиева)

R E V I E W

advanced by prof. Klavdia Sapundjieva Sofia University,
member of the scientific jury appointed for the contest for the academic
position ASSOCIATE PROFESSOR, professional field 1.2. Pedagogy (Theory of
Education and Didactics (Social Pedagogy),
announced by SWU "Neofit Rilski" in the State Gazette, issue №. 52,
02/07/2019

By order # 1403 / 28.08.2019 of the Rector of SWU I was selected as a member of the Scientific jury in the contest procedure for the opened academic position of "Associate Professor". Only one candidate participates in the contest - Senior Assistant Professor Juliana Yordanova Kovachka. The contest was announced in the State Gazette, issue. 52 / 02.07.2019. There are no violations of the procedure and the submitted documents and materials are in compliance with the Rules for the development of the academic staff at SWU. The applicant meets both the national requirements for participation in the competition and the additional indicators of the internal rules for the development of the academic staff.

1. Biographic information and academic status

Yuliana Kovachka was born in 1981. She is a graduate of SWU “Neofit Rilski”, she did all levels of higher education there - majoring in Pedagogy, bachelor's degree in 2003 and a master's degree in Educational Management in 2005. She successfully defended her post-graduate thesis in 2009 and became a Doctor of Pedagogy. Her academic career gradually develops at the Faculty of Education at South-West University – from 2007 to 2008 she worked as a part time assistant professor, 2008-2009 – a full time assistant, a senior assistant (2009-2010) and a head assistant (from 2010 to present). The contest procedure is provided with the necessary academic workload in disciplines that match the profile of the position opened.

Yuliana Kovachka participates in various activities of the university and academic life, related to teaching and instruction, accreditation and post-accreditation control processes and procedures, project work, training (certificates are presented in different fields of pedagogy, innovation in education, the application of interactive methods in higher education) and others. She is an academic supervisor of 24 graduate and undergraduate students so far, and has been supporting their research work at different levels. She is very popular among students and works with them on various social causes and charity, as evidenced by the congratulatory addresses and thank you letters attached to the contest documents. The candidate has participated in a number of scientific forums, including two symposia on Social Pedagogy organized by the Department of Social Pedagogy and Social Affairs at Sofia University - in 2014 and 2016. Yuliana Kovachka is a member of the Union of Scientists in Bulgaria.

2. Scientific research (information on applicant's scientific production and activities)

In the contest Yuliana Kovachka participates with the following publications: 2 monographs; 4 textbooks and handbooks; 24 articles, studies, reports and research papers in various collective volumes.

The main research for the contest is the book "Social and pedagogical problems of children in the conditions of paraparental care" (2017), published by the University Publishing House of SWU. The research problem is significant for the socio-pedagogical reality, but at the same time almost unexplored from a socio-pedagogical point of view, and in this sense there is an opportunity, its discussion to bring forward a real social effect, which can be considered as a scientific contribution.

The author introduces and further explains the concept of "paraparental care" as an alternative of foster care and analyzes the three main phenomena - contemporary parenting, children in the situation of paraparental care and paraparental care in the conditions of the society sending labour migrants abroad.

The theoretical and empirical dimensions of the socio-pedagogical aspects of the problem are presented and analyzed, with some recommendations in the conclusion that outline a real perspective for the socio-pedagogical work. The applicant shows good knowledge and orientation in the theoretical research field of social pedagogy. The empirical research covers a wide territory, using various quantitative and qualitative methods, which provides a wide range of data and results and allows a multi aspect analysis and interpretation. My main recommendation here from an academic point of view is for a future focus on a more scientific monograph style and academic expression, as well as limiting or more academic interpretation of the emotional-narrative explanations that are presented in the text and can be found even in the introduction.

The second monograph, “Organizational and Didactic Characteristics of Integrative Education” (2018), is a “published book based on the dissertation work”, which fulfills the minimum national requirements and gives the applicant's dissertation research publicity. It presents and analyzes the organizational and didactic features of interactive teaching and learning, distinguishing it from interactive methods and interactivity, which refines not only the understanding but also the implementation of this process and enriches the arsenal of methods, forms and opportunities for working in the educational environment and helps overgrowing the limits of the traditional training.

The rest of the publications can be summarized in two large arrays - different aspects of social pedagogy and some contemporary characteristics and dimensions of education. Specifically:

- The role and position of the pedagogical advisor in school and the range of expectations concerning his work (15; 24, etc.);
- Problems of students' practical training: a guide to undergraduate practice, status and conditions of teamwork in the practical training of students in the programs of "Social pedagogy " and “Special pedagogy", as well as different aspects

of motivation and manifestations of volunteering in social pedagogical theory and practice (№ 2 - from the handbook list; 11; 16; 17, etc.);

- Educational roles in the conditions of paraparental care and manifestations of such care in the evaluation of pedagogical specialists (20; 23; 22, etc.);
- Professional self-determination of students in social pedagogy, social skills of students - pedagogues, etc. (8; 21, etc.);
- Features and modification of the interactive methods in secondary and higher education; classification, opportunities and risks in the use of interactive methods in the education of students, as well as the conditions for their implementation (№ 1 of handbook list; 1; 4; 5, etc.);
- Problems of vocational training, qualification and up-to-date vision for pedagogical specialists, aspects of the professional reflection of students and social pedagogues, as well as evaluation procedures of different forms of work (7; 6; 18; No. 3 of handbooks, etc.);

The publications are related to the topic of the contest and are oriented to the subjects taught by the applicant, which ensures the students' educational process. The references are done correctly, although there are some places where the specific citation and pages are not always indicated. It is a positive fact that the applicant has publications in English in international journals and collective volumes. The overall summary of achievements is presented in the contribution section. They are credible and consistent with the SWU Regulations, but could be more generalized and more directly delivered.

The information about the quotation of the applicant's research work is also presented, and shows that the applicant meets the minimum national requirements and is a sufficiently well-known and used author in various publications in Bulgarian and English.

3. Important scientific and practical results and contributions of the creative production and teaching work submitted by the applicant

Senior Assistant Professor Yuliana Kovachka is a promising researcher who shows an orientation towards relevant contemporary topics and problems. The main contributions to the applicant's scientific and applied activities are:

- The essential characteristics and specific manifestations of a new social pedagogical phenomenon - paraparental care have been discovered, analyzed and further investigated, by the introduction of a new concept, its specifics have been discussed, a typology of children with parents who are labour migrants has been offered, the essential characteristics of the educating roles have been described in the conditions of a non-traditional family, the difficulties in performing effective care have been identified and recommendations for social pedagogical work in this area have been summarized;

- •Some important phenomena relevant to social pedagogy are examined with their characteristics: the profile, role and position of the pedagogical advisor; assessment of students' practical training; approbation of voluntary initiatives in the context of mixed - traditional and e-learning; aspects of the professional reflection of future social pedagogues, etc., which enriches the number of activities and opportunities for professional development in the social and pedagogical sphere;

- The essential characteristics, opportunities and implementations of interactive learning at different educational levels, especially in higher education, have been studied and analyzed, supplementing the resources for the quality of students' education and outlining some features of the dynamics of modern education.

Generally, it can be said that Senior Assistant Professor Yuliana Kovachka is focused on contemporary scientific topics that open up opportunities for new research ideas and enrich social and pedagogical issues and pedagogical practice. This is the main real contribution in a research context.

4. Critical notes and recommendations

Another final look at the materials before submitting would have been preferable for even more accurate presentation – such as a more precise description of the page number in the publications (most often only the initial one is indicated), the fusion of words when printing the contribution section, and other similar technical mistakes can be noticed.

I recommend creating guides or educational brochures for children and paraprofessionals.

5. Conclusion:

Appreciating the scientific output, the academic recognition of her work and the value of the teaching activity of the applicant, I accept that there are undeniable reasons to suggest to the members of the Scientific Jury that Senior Assistant Professor Yuliana Yordanova Kovachka PhD should take the academic position of Associate Professor in the professional field 1.2. Pedagogy (Theory of Education and Didactics (Social Pedagogy)).

Date:

Member of the scientific jury: prof. Klavdia Sapundjieva